

Derfor ræsonnerer jeg som saa: Om der nu, da der er gaaet saa lang Tid, skulde gaa 1, 2 eller 3 Maaneder mere, er for mig ganske ligegyldigt i Sammenhæng med det Spørgsmaal, om vi komme ind paa en god Vej eller stoppe op ved en Løsning, som vi egentlig i vort Hjerte ikke kunne billige, og med Hensyn til hvilken vi kunne være sikre paa, at hvis den ikke er hensigtsmæssig nu, vil den være langt mindre hensigtsmæssig og vække langt mindre Bifald i de kommende Slægter, som skulle benytte den. Slottets Opførelse og Slotsholmens Bebyggelse og Anlæg kan nemlig gerne tage saa lang Tid, at en stor Del af de herværende Repræsentanter ere gaaede i Graven længe før Fuldendelsen, navnlig da der for en stor Dels Vedkommende vil komme saa stærke Bekymringer op i Forholdet til Vælgerne, at Bekymringerne kunne gøre politisk Ende paa en hel Del af Medlemmerne i denne Sal.

Hvad jeg vil henvende min Opmærksomhed paa her, skal ikke være paa Kongeslottet. Jeg har ikke faaet Uddannelse som Arkitekt eller Bygmester, og selv om jeg havde, var det ikke sikkert, at jeg havde naaet et saadant Toppunkt i Faget, at jeg vilde være i Stand til med virkelig Sagkundskab at anlægge Grundridset for et saa kolossalt Foretagende, som der her er Tale om. Det er ikke givet enhver Lægmand og heller ikke enhver Tekniker at kunne gøre det. Derfor skulde de Bemærkninger, jeg her vil fremkomme med, indskrænke sig til det, der ligger os nærmest, og som egentlig ogsaa laa os nærmest, da vi vedtogte Loven om Christiansborg Slots Genopførelse, nemlig at der maa tilvejebringes en hensigtsmæssig og værdig Bygning med Lokaler for Rigsdagen. Det er et Spørgsmaal, der har ligget for før. Ved kongelig Resolution af 10. Juli 1879 blev der nedsat en Kommission til Overvejelse af Spørgsmaalet om Tilvejebringelsen og Omordningen af forskellige offentlige Bygninger. Denne Kommission afgav sin Betænkning den 24. September 1883. Da, saa vidt jeg husker, Slottet brændte den 4. Oktober 1884, var det altsaa godt og vel et Aar forinden. Kommissionsbetænkningen handler for største Delen om, hvad der kan gøres ud af Slotsholmen, og hvilke offentlige Bygninger der kan anbringes paa den, med det for Øje, at Christiansborg Slot stod, hvor det stod. Der er ikke Planer oppe hverken om at nedrive eller om at afbrænde det, og ingen har den Gang været

saa profetisk, at han kunde se, at det vilde gaa galt et Aars Tid efter. Den Gang var Rigsdagen indlogeret i den Slotsfløj, som ligger lige overfor Biblioteket. Det maa bemærkes, at det er ganske det samme Logement, som Arkitekt Thorvald Jørgensen tænker paa at give Rigsdagen, og det er den samme, som den højtærede Minister indstiller.

Blandt de mange Byggeforetager, der er Tale om i Kommissionsbetænkningen, omtales ogsaa Rigsdagen. Paa Side 11 hedder det: „Hvad først *Rigsdagen* angaar, saa er det jo bekendt nok, at denne til Trods for stadige Udvidelser i den Meneskealder, i hvilken den har bestaaet og har haft sine Lokaler paa Christiansborg, kun har opnaaet meget beskedne Vilkaar for sin ydre Indretning.“ Man maa huske paa, at Christiansborg den Gang stod ubeboet og ubenyttet, og at man derfor fra Rigsdagens Side havde Lov til at tage alt det Rum, man kunde finde inden for Slottets Vægge, og benytte dette paa den bedst mulige Maade. Kommissionen opstillede der det Alternativ for Rigsdagens Anbringelse: For det første, at Rigsdagen kunde blive, hvor den var, nemlig i Christiansborg Slot. Det var billigt, men om det var godt, var et andet Spørgsmaal. For det andet kunde man opføre et Rigsdagshus. Kommissionen kom dog paa Side 33 til det Resultat: „Kun i en helt ny Bygning kan man vente at faa alle de Krav fuldt tilfredsstillende osv.“ Det var i 1883, før Slottet brændte af, og medens altsaa Kommissionen sad og arbejdede med det staaende Slot og med den daværende Installation af Rigsdagen for Øje. Side 37 omtales det saa, hvad der kan gøres for at udvide Rigsdagen inden for denne Fløj, det vil sige benytte de samme Rumforhold, som ligge til Grund for det nærværende Forslag. Der udtales, „at enhver saadan Udvidelse af Rigsdagens Lokaler ikke vil kunne føre til et tilfredsstillende Resultat, ja, endog maa forudsættes før eller senere at ville blive opgivet igen, selv om det nu sattes i Værk“. Derfor vilde det være hensigtsmæssigt at indskrænke sig til Udvidelser, særlig i Mezzaninetagen, indtil et særligt Rigsdagshus kan skaffes til Veje. Efter at have udtalt sig saaledes om den første Del af Alternativet for Rigsdagens Anbringelse, gaar Kommissionen over til den anden Del: Opførelsen af et Rigsdagshus, og spørger, om der paa Slotsholmen findes Grund nok dertil. Man udregner Størrelsen af den Grund, der behøves, og jeg tror nok, man